

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Kształtowania kompetencji społecznych i relacji uczniów w edukacji włączającej [ćwiczenia], PG_00149995                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Pedagogika specjalna (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2028/2029                                                                                                                                                                              |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | jednolite magisterskie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Rok studiów                              | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                                                                                 |                       |       |
| Semestr studiów                          | 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 2.0                                                                                                                                                                                    |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | dr Karolina Tersa                    |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0.0                                                       | 30.0                                 | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                    | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                        | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 30                                                        |                                      | 0.0                    |                                                                                                                                                                                        | 30.0                  | 60    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności umożliwiające zrozumienie procesów grupowych, zachodzących między uczniami w grupach korzystających z włączającej formy edukacji, planowanie efektywnych oddziaływań wychowawczych w tych grupach, nakierowanych na rozwój kompetencji społecznych oraz wzmacnianie pozytywnych relacji między tymi uczniami. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu | Effekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                     | Effekt z przedmiotu                                                                                                                                                                  | Sposób weryfikacji i oceny efektu                           |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                               | [D.4.W.9] Zna i rozumie zasady życia społecznego i wychowania                                                                                                                                                                                         | rozumie podstawowe zasady, które są konieczne do wdrożenia w grupach zróżnicowanych, w celu integrowania zespołów                                                                    | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                      |
|                               | [D.4.W.7] Zna i rozumie pojęcia stylów i postaw wychowawczych w przedszkolu i szkole, postaw nauczycieli, dzieci i uczniów                                                                                                                            | wie, jakie są style wychowawcze wobec grup zróżnicowanych                                                                                                                            | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                      |
|                               | [D.4.W.5] Zna i rozumie uwarunkowania agresji i przemocy w szkole; pojęcia przemocy symbolicznej, przemocy dorosłych i przemocy rówieśniczej                                                                                                          | zna uwarunkowania przemocy i bullyingu w kierunku dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w grupach zróżnicowanych, zarówno w formach fizycznych, psychicznych oraz symbolicznych | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                      |
|                               | [D.4.W.4] Zna i rozumie istotę programu wychowawczego szkoły                                                                                                                                                                                          | wie, czym jest program wychowawczy szkoły włączającej                                                                                                                                | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                      |
|                               | [D.4.W.13] Zna i rozumie metodykę wykorzystywania konstruowanych programów wychowawczych, ich założenia teoretyczne oraz klasyfikacje programów kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji w grupach rówieśniczych | zna metodykę tworzenia programów wychowawczych w grupach włączających i ich założenia                                                                                                | [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport                    |
|                               | [D.4.U.9] Potrafi ocenić efektywność programów rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami                                                                                                               | ocenia efektywność ogólnodostępnych programów kształtowania kompetencji społeczno-emocjonalnych oraz programów tworzonych przez innych studentów                                     | [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
|                               | [D.4.U.8] Potrafi tworzyć programy kształtujące kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i stosować te programy w grupach przedszkolnych i klasach włączających                                                     | tworzy program kształtowania kompetencji społeczno-emocjonalnych uczniów w grupie zróżnicowanej                                                                                      | [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport                    |
|                               | [D.4.U.4] Potrafi określić cele podejmowanych działań wychowawczych w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej, konstruować programy wychowawcze oraz dokonywać ich ewaluacji                                                                           | określa cele wychowawcze dla prezentowanych grup zróżnicowanych                                                                                                                      | [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
|                               | [D.4.U.3] Potrafi projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów                                                                                                                                                                        | projektuje zajęcia wychowawcze dla grup i klas zróżnicowanych                                                                                                                        | [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport                    |
|                               | [D.4.U.10] Potrafi budować programy kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji rówieśniczych w grupach integracyjnych                                                                                              | potrafi skonstruować program skoncentrowany na kształtowaniu pożądanych postaw wobec uczniów z niepełnosprawnościami                                                                 | [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport                    |
|                               | [D.4.K.2] Jest gotów do postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania zachowań świadczących o wystąpieniu konfliktu lub stosowaniu przemocy i określania działań interwencyjnych, w tym wskazań terapeutycznych           | jest gotów do etycznego postępowania w procesie wychowawczym wobec uczniów o zróżnicowanych możliwościach i potrzebach                                                               | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                      |
|                               | [D.4.K.1] Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej                                              | jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za wdrażanie wybranych programów w grupach zróżnicowanych                                                                                  | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja                      |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                      |                   |                         |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------|
| Treści przedmiotu                                             | Wyzwania dla rozwoju społecznego uczniów zaangażowanych w kształcenie włączające.                                                                                                                                    |                   |                         |
|                                                               | Specyficzne cechy rozwoju społecznego dzieci z poszczególnymi rodzajami niepełnosprawności.                                                                                                                          |                   |                         |
|                                                               | Praca nad kompetencjami społecznymi w codzienności szkolnej.                                                                                                                                                         |                   |                         |
|                                                               | Diagnoza kompetencji społecznych uczniów.                                                                                                                                                                            |                   |                         |
|                                                               | Klasa szkolna jako grupa z własną tożsamością i dynamiką: wyzwania włączania.                                                                                                                                        |                   |                         |
|                                                               | Kompetencje społeczne i relacje w grupie jako element oddziaływania wychowawczego.                                                                                                                                   |                   |                         |
|                                                               | Wspieranie rozwoju grupy przez działania spontaniczne.                                                                                                                                                               |                   |                         |
|                                                               | Wspieranie rozwoju grupy przez oddziaływania zaplanowane.                                                                                                                                                            |                   |                         |
|                                                               | Działania zaplanowane mające na celu:                                                                                                                                                                                |                   |                         |
|                                                               | - zapoznanie i wstępną integrację grupy;                                                                                                                                                                             |                   |                         |
|                                                               | - usprawnienie komunikacji w grupie;                                                                                                                                                                                 |                   |                         |
|                                                               | - budowanie tożsamości grupowej;                                                                                                                                                                                     |                   |                         |
|                                                               | - umiejętne wyrażanie potrzeb i emocji;                                                                                                                                                                              |                   |                         |
|                                                               | - negocjowanie w sytuacjach trudnych.                                                                                                                                                                                |                   |                         |
|                                                               | Trening umiejętności społecznych.                                                                                                                                                                                    |                   |                         |
|                                                               | Porozumienie bez przemocy.                                                                                                                                                                                           |                   |                         |
|                                                               | Techniki relaksacyjne i mindfulness.                                                                                                                                                                                 |                   |                         |
|                                                               | Techniki self-reg.                                                                                                                                                                                                   |                   |                         |
|                                                               | Wspieranie rozwoju grupy przez zakotwiczenie w środowisku lokalnym.                                                                                                                                                  |                   |                         |
|                                                               | Wspieranie kompetencji społecznych i procesów grupowych z użyciem mediów społecznościowych.                                                                                                                          |                   |                         |
|                                                               | Pozytywne wartościowanie różnorodności ludzkiej, jako droga do budowania społeczeństwa z miejscem dla osób z niepełnosprawnościami.                                                                                  |                   |                         |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 | Zaliczenie przedmiotów: Psychospołeczne umiejętności pedagoga specjalnego, Psychologia społeczna, Psychologia rozwojowa oraz Szkoła dla wszystkich wychowanie w edukacji włączającej.                                |                   |                         |
|                                                               | Student wymienia i charakteryzuje poszczególne etapy rozwoju dziecka, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wymienia funkcje szkoły i wykazuje się zrozumieniem wagi pracy wychowawczej w grupach dzieci i młodzieży. |                   |                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                          | Próg zaliczeniowy | Składowa oceny końcowej |
|                                                               | aktywna obecność                                                                                                                                                                                                     | 75.0%             | 25.0%                   |
|                                                               | konspekty zajęć                                                                                                                                                                                                      | 50.0%             | 75.0%                   |

| Zalecana lista lektur | Podstawowa lista lektur | A.1. wykorzystywana podczas zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       |                         | <p data-bbox="807 163 1460 237">Baraniewicz, D., (2009), Uwarunkowania akceptacji uczniów w klasie integracyjnej, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.</p> <p data-bbox="807 293 1417 367">Brosh, A., (2013), Kształtowanie kompetencji wśród młodzieży w procesie komunikacji wirtualnej, Katowice, Oficyna Wydawnicza Wacław Walasek.</p> <p data-bbox="807 423 1406 497">Dołęga, Z., (2010), Psychologiczne postawy i społeczny aspekt wychowania integrującego, Kraków, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne i Oficyna Wydawnicza AFM.</p> <p data-bbox="807 553 1417 649">Lipińska-Lokś, J., (2011), Zmiany stosunków między dziećmi pełnosprawnymi i dziećmi z niepełnosprawnością w klasach integracyjnych, Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego.</p> <p data-bbox="807 705 1422 779">Matthews, B., (2006), Engaging education. Developing emotional literacy, equity and co-education, Maidenhead New York, Open University Press.</p> <p data-bbox="807 835 1465 909">Rudek, I., (2007), Od niechęci do akceptacji. O wychowaniu dzieci do tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls.</p> <p data-bbox="807 965 1485 1039">Sadowska, S., (2005), Ku edukacji zorientowanej na zmianę społecznego obrazu osób niepełnosprawnych, Toruń, Wyd. Edukacyjne AKAPiT.</p> <p data-bbox="807 1095 1362 1137">Walter, G., (2006), Ja i mój świat. Gry i zabawy rozwijające kompetencje społeczne dzieci, Kielce, Jedność.</p> <p data-bbox="807 1193 1235 1216">A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</p> <p data-bbox="807 1272 1401 1323">Musialska, K., (2011), Odrzucenie społeczne w klasie szkolnej, Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls.</p> <p data-bbox="807 1379 1481 1431">Rogaska, A., (2009), Zdolności emocjonalne, kompetencje społeczne a postawa mieć i być u młodzieży, Warszawa, Promotor.</p> |

|                                                                         |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur | <p>Baczała, D., (2012), Niepełnosprawność intelektualna a kompetencje społeczne, Toruń, Wyd. Naukowe UMK.</p> <p>Grzybowski P., Idzikowski G., (2018), Inni, Obcy ale Swoi. O edukacji międzykulturowej i wspólnocie w szkole integracyjnej, Bydgoszcz, Wyd. UKW.</p> <p>Schulz von Thun, F., (2006), Sztuka rozmawiania. 4, w porozumieniu z sobą i innymi komunikacja i kompetencje społeczne, Kraków, Wyd. WAM.</p> <p>Zawisza-Masłyk, E., (2011), Kompetencje społeczne gimnazjalistów i ich wychowawcze implikacje, Kraków, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.</p> <p>Zamkowska A., Kultura szkoły włączającej uczniów z niepełnosprawnościami, <a href="http://dlibra.umcs.lublin.pl/dlibra/docmetadata?id=30119&amp;from=publication">http://dlibra.umcs.lublin.pl/dlibra/docmetadata?id=30119&amp;from=publication</a></p> <p>Ziółkowski P., (2014), Wybrane kompetencje społeczne. Skrypt dla studentów, Bydgoszcz, Wydawnictwo Uczelniane WSG.</p> |
|                                                                         | Adresy eZasobów            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.